

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-//berstattensis, De Varietate//
librorum, siue de Amore cœlestis// patriæ libri. III. ...**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 231

XLIII Quid sit reprobor[um] manibus & pedibus ligare, & quid exteriores
tenebrae, & quid fletus & stridor dentium & caetera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29814

LIBER TERTIVS.

Quod gehenna non ppter homines, sed
propter diabolū facta est. Cap. XLII.

Non em̄ nos ad hoc fecit om̄ipotens deus, vt
nos gehēnē tradat igni q̄ ppetuo. Regnū cæ
lorū ppter nos, gehenna prop̄t diabolū fctā.
Et hoc ita esse ex euāgelijis docebo, Ipse etem̄ dñs di
cit his qui à dextris sunt: Venite bñdicti patris mei,
pcipite regnum qđ pparatum est vobis à cōstitutio- Mat. 25.
ne mundi. Illis autē qui à sinistris sunt, dicit: Discedi-
te à me maledicti in ignē eternum, q̄ paratus est: nō
dixit vobis, sed diabolo & angelis eius. Sic ergo ppter
diabolum gehēna ignis, propter hoīem regnum cæ
lorū à constitutione mundi pparatum est. Tātum
est, ne nos metipso ab ingressu bonorum persisten-
do in malis pertinaciter, excludamur.

Quid sit reproborū manus & pedes liga-
ri, & quid exteriores tenebræ, & quid fletus
& stridor dentium, & cætera. Cap. LXIII.

Dicet em̄ rex ministris in futuro de reprobis. Li Prosp.
gate eos manibus & pedibus, & mittite eos ī Mat. 22.
tenebras exteriores, ibi erit fletus & stridor de Mar. 9.
tium, vbi vermis eorū non morietur, & ignis eorū non
extinguetur. Et quid est obmutescere manibus &
pedibus ligare, nisi in æternū vbi deum confiteatur
actiōe priuari? Sic in exteriores tenebras mitti nihil
aliud erit, nisi à dño, qui est mentium lumen expelli.
Fletus autē & stridor dentium acerrimos eorū dolo-
res oñdunt, q̄ supplicio sempiternæ mortis addicti,
non viuēdi sensum habituri sunt, sed dolendi. Quo-
rum cōtinuus gemitus, cruciat⁹ eternus, dolor sum-

HAY. DE VARIET. LIB.

mus, pœnalis sensus torquēt animas nec extorquēt,
puniūt corpora dānata nec finiūt. Quos ideo sibi de
putatos ignis inextinguibilis non extinguet, vt pma
nente sentiēdi vita pœna pmaneat, & ad dolendum
magis q̄ ad videndū ḡternis corporibus compeditos
habeat, q̄s in flāmis viuacib⁹ immortalitas secundæ
mort̄ occidat. Iam vermis eorū non moriet̄, & ignis
non extinguet̄, ad totā referūtur dānati hoīs pœnā,
quē inefficacis pœnitētiæ ignis exurit, & cōsumentis
cōscientiā vermis immortalitas rodit.

Quod nulla sit post mortem vtilitas pœ
nitentiæ. Caput XLIII.

DOnec enim sumus in hac vita fratres, quanta
cūq; nob̄ acciderint peccata, possibile est ab
lui oīa per pœnitentiā. Cū autē abducti fueri
mus ab hoc seculo, ibi etiā si valde pœnitet (& valde
eī pœnitebit) sed nulla erit vtilitas pœnitētiæ. Et li
cet sit stridor dērium, licet vlulatus & fletus, licet fun
damus preces & innumeras obsecrationes, & si pro
clamemus, nemo audiet, nemo subueniet, sed ne ex
tremo quidem digito aquā quis infundet linguæ no
stræ positæ in flammis, sed audiemus illud, q̄d diues
Luc. 16. ille audiuit ab Abrahā: Quia caelos magnum confir
matū est inter nos & vos, & neq; hinc illuc trāsi po
test, neq; inde huc. Dum eī in hac luce viuimus, veni
am nos posse promereri per pœnitentiā sciamus, in
inferno tm̄ vt diximus pœnitētiæ medicamēta non
proderunt.

Quæ ⁊ quāta mala habeant hi, qui in ge
benna dicuntur occidi. Cap. XLV.